

opusdei.org

Refleksje na temat Administracji: bogactwo i perspektywy

Publikujemy tłumaczenie opracowania na temat Administracji w w Opus Dei. Powstał na roboczych sesjach interdyscyplinarnych na których kobiety z Prałatury z różnych krajów dogłębnie przeanalizowały cechy i potencjał apostolski rzeczywistości Administracji tak jak ją widział św. Josemaría. Został opublikowany w Romana nr 72.

14-04-2022

Ana Marta González, wykładowca
filozofii moralnej, Uniwersytet
Navarry

Cristina Abecia, absolwentka
komunikacji audiowizualnej i MA
badań nad komunikacją, doradca
Asesorii Centralnej

Susana López, doktor filozofii
poznania, prefekt Asesorii Centralnej
do Spraw Studiów

Spis treści

1. Administracja jako *apostolstwo*
apostolstw

a) Ewangeliczny korzeń
apostolskiego wymiaru Administracji

b) Powstanie Administracji w Opus
Dei: perspektywa historyczna

c) Administracja jako inspiracja
każdej pracy

d) Administracja przyczynia się do
trwałości całej pracy apostołskiej

e) Niektóre cechy natury i misji
Administracji

2. Centralne znaczenie pracy i
rozwoju zawodowego

a) Praca zawodowa z wszystkimi
konsekwencjami

b) Praca, która wymaga szczególnych
talentów

c) Pedagogiczny (lub wzorcowy)
wymiar pracy Administracji

3. Numerarie pomocnicze i
numerarie w Administracji

a) Tożsamość numerarii
pomocniczych

b) Misja numerarii w Administracji

Wnioski

Propozycja definicji Administracji

Wstęp

Niniejszy dokument jest owocem interdyscyplinarnej sesji roboczej, która odbyła się w styczniu 2020 r. Podczas niej kobiety z Prałatury^[1] z różnych krajów dogłębnie przeanalizowały cechy charakterystyczne i potencjał apostolski rzeczywistości Administracji^[2] w Opus Dei, opierając się na tym, co widział i napisał św. Josemaría i biorąc pod uwagę doświadczenie gromadzone przez lata. Zastosowana metodologia opiera się na trzech elementach. Pierwszym jest studium wybranych tekstów Założyciela Opus Dei odnoszących się do Administracji, aby zrozumieć jego koncepcję i perspektywę tej rzeczywistości. Drugi element to refleksja nad historyczną ewolucją Administracji.

Trzeci to nawiązanie dialogu integrującego perspektywę różnych dyscyplin i profili zawodowych w celu osiągnięcia jak najpełniejszej wizji jej natury. Celem powstałego dokumentu jest przekazanie refleksji, które pomogą pogłębić rozumienie tożsamości i znaczenia apostolskiego Administracji, dając jasność co do jej istotnych cech, które określają ją jako *pracę zawodową, apostołstwo i środek uświęcenia*^[3].

Dostrzegamy, że biegiem czasu pojawiła się tendencja do redukcyjnego sposobu postrzegania Administracji jako *zbioru usług wykonywanych z zawodową doskonałością przez kobiety z Dzieła w ośrodkach zamieszkiwanych przez numerarie lub numerariuszy, żeby umożliwić im życie duchem rodzinnym, wspierać wierność powołaniu oraz ożywiać poczucie sensu misji*. Takie spojrzenie może spowodować, że określenie

apostolstwo *apostolstw*, którym nasz Ojciec odnosił się do Administracji^[4], będzie rozumiane jedynie przedmiotowo jako rzeczywistość, która ułatwia części członków Dzieła zajęcie się ich zadaniami apostolskimi. To czysto funkcjonalne podejście do zadań Administracji zubaża jej rzeczywistość i oddala od pierwotnego znaczenia, które nadawał Administracji św. Josemaría.

W istocie, bez względu na to jak bardzo te usługi byłyby dobre i doceniane, traktowanie Administracji jedynie jako usługodawcy może prowadzić do tego, że w zależności od sytuacji społecznej, kulturowej i ekonomicznej danego kraju, pojawią się alternatywne sposoby organizacji tych usług, które w niektórych przypadkach mogą nawet zmienić naturę Administracji^[5].

Może się to zdarzyć zwłaszcza tam, gdzie z różnych powodów bardziej zwraca się uwagę na koszty związane z utrzymaniem Administracji niż na jej rolę w tworzeniu domowej atmosfery ośrodka. Taki utylitarny sposób patrzenia całkowicie odbiega od tego jak definiował Administrację założyciel Opus Dei, który porównywał ją do *kręgosłupa*^[6]. Taka rozbieżność nie jest sprawą błahą, gdyż łatwo można by pomyśleć, że to apostołstwo i formacja, która je wspiera, nie będą w stanie dostosować się do współczesnego świata, ani być na czele zmian społecznych i kulturowych, jak tego wymaga sam duch Dzieła.

Krótko mówiąc, wydaje się, że kręgosłup straciłby część swojej elastyczności i siły, co utrudniałoby zwinny ruch całego organizmu Dzieła.

Jednak powyższe rozważania idą
wbrew przekonaniu, że Dzieło i jego
praca apostolska, ze względu na swój
charyzmat, są zawsze aktualne, co
potwierdza również
świadczeństwo wielu numerarii i
numerarii pomocniczych, które nie
tylko rozumieją głęboko swoją misję,
ale także doświadczyły wielkości
wizji Administracji św. Josemaríi. W
pismach Założyciela Administracja
jawi się zawsze jako rzeczywistość
atrakcyjna, nowoczesna i owocna.
Pojawia się zatem pytanie: kiedy i w
jaki sposób przygasł blask tej
żywotnej i dynamicznej
rzeczywistości, jaką jest i do jakiej
jest powołana Administracja? Jak
można wyzwolić jej wewnętrzny
potencjał, aby mógł on nadawać
tempa całej pracy apostolskiej
Dzieła?

Celem tego studium jest
poszukiwanie nowych perspektyw
pozwalających pogłębić

nadprzyrodzony i ludzki wymiar tego, co św. Josemaría nie wahał się nazwać *apostolstwem apostolstw*.

1. Administracja jako *apostolstwo apostolstw*.

Przy wielu okazjach nasz Ojciec definiował Administrację jako *apostolstwo apostolstw*. Spośród wielu możliwych tekstów wybieramy jako przykład fragment Listu nr 36, znanego jako *Verba Domini* z 1965 r. o uświęcaniu pracy kobiet z Opus Dei, a w szczególności o opiece nad ośrodkami Dzieła: *Waszym zadaniem jest zajmowanie się Administracją naszych ośrodków obu sekcji. Jeszcze raz piszę – apostolstwo apostolstw, pewny, że nie przesadzam; zadanie, które jest służbą całemu Dziełu i prawdziwą pracą zawodową*^[7].

Możemy zapytać, do czego właściwie odnosił się nasz Ojciec, używając tego wyrażenia oraz jaki zakres/moc dawał tym słowom.

Aby dogłębnie zrozumieć, czym tak naprawdę jest Administracja, pomocne byłoby pogłębienie naszego rozumienia jej jako *szczególnego apostołstwa*; to znaczy jako soku apostołskiego, który ożywia trzy gałęzie apostołstwa Dzieła^[8]. Ale od czego zacząć, aby dogłębnie zrozumieć misję Administracji?

Ewangeliczny korzeń apostołskiego wymiaru Administracji

Święty Josemaría znajdował w Ewangelii klucz hermeneutyczny i źródło, które dało życie całej pracy apostołskiej Dzieła: *jak zawsze wam pisałem, nasz duch jest (...) stary jak Ewangelia i jak Ewangelia nowy (...). Weźmy więc skarb Ewangelii z młodym duchem, żeby zanieść go do każdego zakątka ziemi*^[9]. I w innym miejscu: *Jesteśmy młodym winem i naszym duchem jest nauka Ewangelii, a naszym sposobem postępowania*

jest sposób postępowania pierwszych chrześcijan[10].

Aby odnieść te słowa do rzeczywistości Administracji możemy zacząć od tego, że Bóg chciał się narodzić, wzrastać i być otoczony opieką w rodzinie, w rodzinie z Nazaretu, a następnie w rodzinie apostołów i Kościoła. Ewangelia św. Marka opisuje powołanie pierwszych apostołów: *I ustanowił Dwunastu, aby Mu towarzyszyli, by mógł wysyłać ich na głoszenie nauki* (por. Mk 3, 14). Dobra Nowina, którą głosił Jezus, objawia nowość, którą jest nasze synostwo w Synu, to znaczy przesłanie, że Bóg jest naszym Ojcem, jest z nami i troszczy się o nas tak, jak ojciec troszczy się o swoje dzieci. Przebywanie z Panem i bycie przez Niego przemienionym, a następnie wysłanym na misję, jest częścią powołania pierwszych uczniów. Wyjaśnia to w sugestywny sposób Joseph Ratzinger w swojej

książce Jezus z Nazaretu: We wszystkich rozważanych dotychczas epizodach działalności Jezusa widać było, że jest z Nim związane „my” nowej rodziny, którą zgromadził swym przepowiadaniem i działalnością. Widoczne się też stało, że w Jego zamiarach to „my” było pomyślane jako powszechne: opiera się ono już nie na pochodzeniu, lecz na wspólnocie z Jezusem, który sam jest żywą Torą Boga. To „my” nowej rodziny nie jest bezkształtne. W jej obrębie Jezus powołuje grupę osób wybranych przez Niego w szczególny sposób, które kontynuują Jego posłannictwo i nadają tej rodzinie określony ład i kształt^[11].

Równocześnie Ewangelia ukazuje nam kobiety, które towarzyszyły Jezusowi i służyły Mu swoim mieniem (Łk 8, 3). Kobiety, które mu towarzyszą, troszczą się o Pana i uczniów również swoimi dobrami, swoją czułością, towarzysztwem itd.

(por. Łk 8, 1-3; Mt, 27, 55; Łk. 23, 49) i idą za Nim aż pod Krzyż^[12]. Podobnie postępowały siostry z Betanii (por. Łk. 10, 38-42), a przede wszystkim Najświętsza Dziewica z Nazaretu.

Była to pewna liczba kobiet, które cieszyły się szczególną zażyłością z Mistrzem (por. Łk.10,39). Wraz z Maryją doświadczyły wielkiego przywileju i radości opieki nad samym Chrystusem i Jego apostołami. A wdzięczność Jezusa przejawiała się w okazywaniu im szczególnych względów: zwracał się do nich po imieniu (por. Łk 10, 41), pozwalał traktować się z wielką ufnością i prostotą, wymagał od nich silnej wiary i sprawiał, że uczestniczyły w Jego misji. Ewangelieści przekazali nam ważną rolę jaką uczennice odegrały wokół zmartwychwstania Jezusa, co wskazuje na ich odpowiedzialność za życie wspólnoty chrześcijańskiej i krzewienie wiary (por. Mt 28, 8 i Łk

24, 9). Obecność Matki Bożej wśród nich wyznacza wyjątkowy styl życia, zarówno duchowego, jak i ludzkiego. (por. J 19, 25). Rola tych kobiet umieszczona jest w bardzo czytelnym kontekście biblijnym. Wspólnota uczniów, którą gromadzi Jezus, jest Jego *prawdziwą rodziną*^[13]. Ta wspólnota stanowi załazek i początek Kościoła jako rodziny Bożej na ziemi – misterium komunii, rodziny i instytucji o strukturze rodzinnej.

Najświętsza Maria Panna dała Bogu ludzkie życie, pomogła Mu wzrastać, troszczyła się o Syna Bożego jako człowieka w jego ludzkich i duchowych potrzebach. Jezus Chrystus powierzył ludzi Dziewicy jako jej dzieci (por. J 19, 26). Szczególna misja Maryi polega na byciu Matką Chrystusa i ludzi. Wspomniane wyżej święte kobiety dzieliły z Najświętszą Marią Panną

szczególną misję troski o Chrystusa i krąg Jego najbliższych.

Powstanie Administracji w Opus Dei – perspektywa historyczna.

Oreddie założycielskie, które otrzymał św. Josemaría, prowadzi do przemiany świata poprzez pracę i w wymiarze rodzinnym, w Kościele, który jest rodziną i ludem Bożym. Praca podporządkowuje świat Bogu, gdy jest dobrze wykonana i gdy stawia w centrum potrzeby ludzi to znaczy, gdy ten, kto pracuje, stawia w centrum wymiar ludzki i wymiar służby, który posiada każde zadanie.

Aby rozwijać działalność apostolską nasz Ojciec chciał mieć dom, w którym byłby obecny Pan Jezus w Eucharystii, dom, z którego promieniowałaby chrześcijańska rodzinna atmosfera. W tym celu konieczne było zadbanie również o

aspekty materialne. Właśnie dlatego w pierwszym ośrodku zatrudnił osoby, które zajmowały się sprzątaniami, gotowaniem itp. i już wtedy kładł nacisk na profesjonalny aspekt tych zadań. Jednak, mimo że usługi były świadczone, nie udało się stworzyć prawdziwej rodzinnej atmosfery ani domu, w którym każdy czułby się otoczony opieką i miłością, a jednocześnie byłby za niego odpowiedzialny^[14].

Rozwiązaniem, które znalazł, było oddanie opieki nad ośrodkiem i swoimi duchowymi synami swojej matce i siostrze. Dzięki temu ośrodek stał się domem na wzór domu rodzinnego św. Josemaríi.

Rozważając to doświadczenie, uświadomił sobie, jak bardzo ten sposób opieki był decydujący dla przyswajania formacji i dla wierności członków Dzieła. Z czasem jego matka, Dolores Albás, nazywana Babcią, i jego siostra Carmen – dla

wszystkich ciocia Carmen – zajęły się całkowicie Administracją, zapewniając przyjazną i ciepłą atmosferę rodzinną, w której osobowość każdej osoby mogła rozwijać się harmonijnie i bez zbędnych napięć.

Stało się jasne, w jaki sposób wkład kobiet, a konkretnie matki i siostry św. Josemaríi, przyczynił się do rozwoju apostołstwa. Ich życie i praca zawodowa nie były rozwiązaniem jakiegoś praktycznego problemu, ale były częścią apostołskiego i rodzinnego projektu Opus Dei. Od 1942 r. kobiety z Dzieła przejęły to szczególne apostołstwo, polegające nie na wykonywaniu szeregu zadań, które to równie dobrze mogliby wykonywać mężczyźni, ale na opiece nad braćmi i siostrami, na wykonywaniu zawodu, w którym szczególnie wyróżnia się służba człowiekowi.

Administracja jako inspiracja każdej pracy

Misja Administracji jako szczególnego apostołstwa może być rozumiana jako poświęcenie się w taki sposób trosce o ludzi, że staje się to inspiracją dla każdej z osób z Dzieła w ich własnej pracy.

Powołaniem Administracji jest pokazywać przez konkretne uczynki, co oznacza pracować. Pracować to służyć, służyć poprzez pracę. To również uświęcać pracę i uświęcać siebie poprzez pracę: uprzyjemniać życie innym osobom, dbać o rzeczy małe, przemieniać pracę w modlitwę i żyć bez szukania ludzkiego blasku, oddając Bogu całą chwałę. Obecność Administracji wpływa w ten sposób na fizjonomię i ducha całego Dzieła, każdego z jego członków, ponieważ stale i żywo przypomina, że wymiar służby jest właściwy dla chrześcijańskiej egzystencji. To bogactwo nie jest przypadkowe.

Administracja – zgodnie z określeniem św. Josemaríi – jest kręgosłupem, bez którego Dzieło nie może się utrzymać ani być trwałe.

Warto podkreślić, że oprócz wymiaru subiektywnego i skoncentrowanego na osobie, apostołstwo apostołstw dokonuje się w oparciu o pracę uświęconą, adekwatną do obecnych czasów, tzn. twórczą, innowacyjną i trwałą. Wtedy przyczynia się do umocnienia chrześcijańskiego sposobu bycia w świecie, który jest właściwy dla osób z Opus Dei. Oznacza to także wzbogacenie zadania formacyjnego jakie ma Administracja przez przekazywanie pozytywnych wartości, które społeczeństwo w danej epoce bardziej podkreśla, a dzieje się to w ramach Opatrzności, z jaką Bóg kieruje biegiem historii. Przykładem niech będą nasze czasy, w których wartości takie jak współpraca, równość, sprawiedliwość, akceptacja,

integracja czy odpowiedzialność ekologiczna znajdują odzwierciedlenie w zwykłej pracy Administracji. Poprzez swoją pracę Administracja może w mniejszym lub większym stopniu ułatwić osobom, którym służy, by żyły adekwatnie do obecnych czasów. Kiedy Administracja służy innym na najwyższym poziomie kompetencji zawodowych i pokazuje jak aspekty duchowe mogą się materializować w różnych okolicznościach historycznych, staje się czynnikiem humanizacji kultury, awangardą, a więc inspiracją dla pracy zawodowej każdego.

Te dwa aspekty, które można dostrzec w pracy administracji, wzmacniają poczucie przynależności i zaangażowania osób z Dzieła.

Administracja przyczynia się do trwałości całej pracy apostołskiej

Uznając, że Administracja jest wsparciem dla całej pracy apostołskiej Dzieła należy przyjąć, że przyczynia się do trwałości apostołstwa w trzech obszarach. Pierwszym jest troska o konkretną osobę w społeczeństwie, w którym żyje. Drugi obszar stanowi troska o ośrodki Opus Dei w aspekcie ich koniecznej stabilności ekonomicznej. Trzecim zaś ze względu na swoją szczególną rolę formacyjną jest pobudzanie u wszystkich troski o społeczeństwo.

Troszcząc się o osobę, Administracja przyczynia się do zdrowia fizycznego i duchowego wiernych Dzieła, czyniąc z domu, w którym mieszkają autentyczny dom rodzinny, w który decydujący wkład ma każdy wierny, wspierając go osobiście i licząc na

wsparcie innych, aby wszyscy mogli ciągle i z nową energią wypełniać swoją misję. Dzięki temu Administracja ukazuje Opus Dei jako wspólnotę osób, a nie zwykłą organizację.

Natomiast utrzymanie ośrodka Opus Dei zakłada dobre zarządzanie ekonomiczne narzędziami, co gwarantuje trwałość pracy apostołskiej. Etymologicznie słowo ekonomia (od oikos (oikos) dom i νέμειν (némein) zarządzać) odnosi się głównie do troski, zarządzania domem w wymiarze materialnym.

Wreszcie, dla rozwoju Opus Dei, konieczne jest zagwarantowanie jego zakotwiczenia we wszystkich aspektach rzeczywistości: materialnym (środki finansowe, zaopatrzenie, utrzymanie budynków, itd.), społecznym (relacje z otoczeniem, ustawodawstwo pracy, środowisko) i kulturowym. Właściwe

zrozumienie ducha założycielskiego wymaga stałego dialogu ze społeczeństwem, ponieważ to z tego dialogu, zakorzenionego w samej pracy, musi wypływać zawsze autentyczna chrześcijańska przemiana społeczeństwa. Wszystkie te aspekty są obecne w mniej lub bardziej bezpośredni sposób w pracy Administracji.

Niektóre cechy natury i misji Administracji

Administracja taka, jaką widział ją św. Josemaría jest apostołstwem kobiet. To kwestia fundamentalna^[15], której ostatecznego znaczenia możemy się jedynie domyślać. Święty Josemaría przewidział, że Administracja będzie w jakiś sposób odtwarzać misję opieki nad apostołami, którą realizowała Matka Boża i święte kobiety: opiekować się innymi członkami Dzieła, umacniać ich jedność z Chrystusem i

przyczyniać się w ten sposób do dynamizmu Kościoła apostołskiego *który idzie naprzód*^[16]. Ilustrują to następujące słowa naszego Ojca: *Te święte i odważne kobiety, o których mówi Ewangelia, kochały naszego Pana, kupowały wonności, emerunt aromata (Mk 16, 1), aby namaścić Jego ciało. Moja wyobraźnia powraca do Betanii, do domu Marty, Marii i Łazarza, gdzie nasz Pan przychodził zmęczony i pozwalał opiekować się sobą. Jakże dobrze to rozumiem! Był doskonałym Bogiem, ale także doskonałym człowiekiem. Potrzebował odzyskać siły, znaleźć spokój i ciepło domu (...). To właśnie czynicie i wy, kiedy z miłości do Jezusa Chrystusa czynicie atmosferę naszych domów ciepłą i pogodną. Zaprawdę powiadam wam, że ilekroć tak postępujecie z najmniejszym z waszych braci – mówi Pan – Mnieście to uczynili*^[17].

Administracja jest również odpowiedzialna za troskę o Jezusa w Najświętszym Sakramencie, ponieważ Eucharystia jest sercem Kościoła i źródłem, z którego wypływa jego życie i misja^[18]. Skoro Dzieło jest w Kościele^[19] to Eucharystia musi stanowić jego centrum. Opierając się na sile płynącej z tej miłości, Administracja odgrywa kluczową rolę w trosce nad ludźmi, zapewniając środowisko, w którym praca apostolska i formacyjna może się rozwijać. Ponadto, troszcząc się o naszego Pana ukrytego w tabernakulum każdego ośrodka Opus Dei, podkreślając Jego Obecność czynimy *niewidzialnego Boga widzialnym*, a to jest najbardziej apostolskie działanie, jakie istnieje. Święty Josemaría wielokrotnie odnosi się do Administracji jako do *światła zapalonego przed Tabernakulum*^[20].

Administracji powierza się także troskę o jedność powołania, ducha i misji Dzieła^[21]. Administracja czyni to przynajmniej na dwa sposoby. Z jednej strony, poprzez materializację ducha rodzinnego, który pozwala zbliżyć się do siebie osobom pochodzącym z bardzo różnych środowisk i o różnych wcześniejszych doświadczeniach rodzinnych. Z drugiej strony, poprzez ochronę separacji, która jest podstawową cechą pracy apostołskiej Dzieła^[22].

Administracja zachowuje chrześcijańskiego ducha rodzinnego, którego Bóg chciał dla Opus Dei. Dzięki temu ułatwia wszystkim wiernym Dzieła – numerariuszom, przyłączonym, supernumerariuszom – szerzenie go w środowiskach zawodowych i społecznych, w których rozwijają swoje życie rodzinne i zawodowe^[23]. Jeśli dom jest *miejscem, do którego się*

powraca^[24], to Administracja tworzy dom, w którym członkowie Dzieła zostają duchowo przemienieni, aby z nową siłą powrócić do swoich zwykłych obowiązków i zadań.

Jak widzieliśmy, Administracja przyczynia się do trwałości każdej pracy apostołskiej w potrójnym wymiarze: osobistym, ośrodków i społeczeństwa.

Stwierdzamy, że integralne – a nie tylko funkcjonalne czy instrumentalne – rozumienie wyrażenia *apostolstwo apostolstw* jest kluczem do pojęcia tożsamości Administracji i tego, dlaczego w Dziele jest ona powierzona właśnie kobietom. Jak w przypadku każdej pracy apostołskiej, niektóre numerarie biorą na siebie nadawanie jej kierunku i dynamiki^[25]. W dalszej kolejności zagłębimy się bardziej w tę kwestię,

która, jak sądzimy, znajduje tu swoje źródło.

2. Centralne znaczenie pracy i rozwoju zawodowego

Jak wynika z poprzednich rozważań, refleksja nad naturą pracy Administracji jest kluczowa dla właściwego wyrażenia ludzkiego wymiaru Bożego powołania numerarii i numerarii pomocniczych oraz dla właściwego umiejscowienia tych zadań na horyzoncie wskazanym przez św. Josemarię jako apostołstwa apostołstw, kręgosłupa Dzieła. Część trudności, jakie napotyka się w niektórych miejscach, aby docenić Administrację z tej perspektywy, bierze się ze starych przyzwyczajeń (struktury, organizacji, stanowisk, itd.), które raczej umniejszają zamiast ukazywać prawdziwą naturę Administracji i ograniczają rozwój ludzki i

zawodowy tych, którzy w niej pracują.

Niektóre trudności wynikają z ustawodawstwa. W niektórych krajach używa się terminu *pracownik domowy* w odniesieniu do pracy wykonywanej przez osoby pracujące w Administracji – zarówno numerarii, jak i numerarii pomocniczych – co jest terminem ogólnym, który nie odpowiada postrzeganiu przez nie same ludzkiego i zawodowego wymiaru ich pracy. Jedną z konsekwencji tego rozdźwięku między prawodawstwem a osobistym doświadczeniem jest trudność, jakiej doświadczają te osoby, by wyjaśnić innym swój projekt życiowy i zawodowy w sposób zrozumiały. Niewielkie uznanie społeczne i prawne tych zadań stanowi przeszkodę w skuteczniejszym przekazywaniu wartości i piękna, jakie z natury rzeczy niesie ze sobą opieka nad

ludźmi. Przewyciężenie tej przeszkody wymaga refleksji nad samą naturą pracy zawodowej.

Praca zawodowa, z wszystkimi konsekwencjami

Ważne jest, aby zacząć od realistycznego spojrzenia zarówno na samą pracę, jak i na współczesny świat pracy. Praca zawodowa to rzeczywistość, która wpływa na całe życie i je kształtuje. Tym właśnie różni się zawód od zadania, które otrzymuje się i podejmuje na pewien czas, nawet jeśli jest ono wykonywane z podejściem profesjonalnym. Dzisiejszy krajobraz zawodowy jest bardzo niejednorodny i zmienny. Istnieje niewiele stałych ścieżek kariery poza zawodami regulowanymi przez ich szczególną rolę społeczną (zdrowie, edukacja, opieka itp.). Obecnie ludzie wchodzą na rynek pracy i z niego wychodzą z wielką łatwością lub

trudnością – a praca jest często organizowana w formie *pakietu projektów*; wysoce hierarchiczne, piramidalne organizacje pracy, bardzo powolne w zarządzaniu zmianami ze względu na ich strukturalną sztywność, ustępują miejsca organizacjom mniejszym i bardziej elastycznym.

W kontekście niestałej i zmieniającej się pracy, najbardziej ceniona jest innowacyjność i kreatywność w generowaniu gotowych i odpowiednich rozwiązań dla różnych potrzeb społecznych. Dlatego szczególnie ważne jest, aby każdy wchodzący w życie zawodowe miał wizję, aby potrafił wychwycić potrzeby i możliwości oraz umiał uzasadnić swoją pozycję w świecie^[26]. W przypadku numerarii i numerarii pomocniczych pracujących w Administracji, ta osobista refleksja, która jest szczególnie potrzebna, nie może być

uznana za oczywistą. Fakt, że mają one powołanie do Opus Dei, nie powoduje automatycznie, jako oczywistego, głębokiego zrozumienia ich pracy, które pokazuje ich świecki stan. Święty Josemaría napisał, że po wstąpieniu do Dzieła nadal wykonuje się tę samą pracę, którą wykonywałoby się, nie będąc w Dziele, i tak jest w przypadku supernumerarii, przyłączonych i niektórych numerarii oraz numerarii pomocniczych. Niemniej jednak, tę wypowiedź św. Josemaríi należy dopasować do kontekstu dziedziny, którą badamy, ponieważ na całym świecie rośnie liczba kobiet, dla których odkrycie drogi numerarii pomocniczej, to znaczy powołania do opieki nad Dziełem, oznacza zmianę ich pierwotnego planu zawodowego. Pod tym względem nie różnią się od innych osób, które czasem, ze względu na okoliczności życiowe, zmieniają zawód. Jednak, choć odkrycie powołania prowadzi je do

ukształtowania specyficznego i osobistego poświęcenia zawodowego, które niekoniecznie pokrywa się z pracą, jaką wykonywałyby, gdyby nie spotkały Dzieła, to jednak popycha je do prawdziwego rozwoju osobistego i zawodowego. Stąd można w szczególny sposób dostrzec, że praca tworzy ramy poszukiwania świętości i naszego miejsca w świecie^[27].

W swojej szczególnej misji, by troszczyć się o Dzieło jak o własną rodzinę, kobiety z Opus Dei pracujące w Administracji, jak każda osoba dzisiaj, realizują swój rozwój zawodowy poprzez osobistą inicjatywę i kreatywność. Dlatego też standardowe, wąskie i ograniczające spojrzenie na misję Administracji poważnie zagroziłoby osobistemu i zawodowemu rozwojowi numerarii i numerarii pomocniczych, które są w nią zaangażowane. Ponadto, biorąc pod uwagę kluczowe znaczenie tej pracy dla Opus Dei, miałoby to

negatywny wpływ na apostołstwo całego Dzieła. Zachowanie i umocnienie głębokiej, bogatej i właściwej wizji Administracji w jej wymiarze zawodowym jest kluczowe, zarówno w formacji wszystkich wiernych Dzieła – mężczyzn i kobiet – jak i w podejmowaniu odpowiednich decyzji, które są właściwe dla władz Prałatury.

Przezwyciężenie standardowego spojrzenia na pracę Administracji, przy jednoczesnym zachowaniu tego, co w niej istotne, zgodnie z duchem Dzieła, otwiera szeroki wachlarz specyficznych dróg zawodowych. Krótko mówiąc, w pracy Administracji jest miejsce dla tak wielu profili zawodowych jak różnorodne są potrzeby ludzi, rodzaje ośrodków i same talenty.

Praca, która wymaga szczególnych talentów

W ogólnym ujęciu, celem pracy Administracji jest *materializacja rzeczywistości niematerialnej*, którą stanowią opieka i centralne miejsce osoby w rodzinie. Tak ważna misja wymaga, nawet bardziej niż inne zawody, osobistych talentów i właściwego przygotowania, które umożliwiają:

- przyswojenie i zmateriałizowanie ducha rodzinnego;
- uchwycenie głębi pracy i jej wpływu na poszczególne osoby oraz na całe społeczeństwo;
- ułatwienie rozwoju i kształtowania osobowości ludzkiej mężczyznom i kobietom, którzy bezpośrednio korzystają z formacji Dzieła, jak również tym, którzy stykają się

działalnością apostolską Opus Dei;
oraz

– zdobycie umiejętności i kwalifikacji
wymaganych do wykonywania
zadań związanych z opieką nad
ludźmi, utrzymaniem budynków,
zarządzaniem finansami, itp.

Z tych powodów osoby pracujące w
Administracji są świadome, że muszą
ambitnie i z otwartym umysłem
rozważać własne kształcenie i dialog
z innymi specjalistami, z którymi
mogą dzielić się wiedzą i
doświadczeniem. W tej pracy, jak i w
każdej innej, ambicje zawodowe nie
stoją w sprzeczności z wyrażeniem
tak często używanym przez św.
Josemaríę: *ukryć się i zniknąć, aby
zajaśniał sam Jezus* ^[28]. Uznanie
zawodowe nie zagraża
chrześcijańskiej cnocie pokory ^[29].

Pedagogiczny (lub wzorcowy) wymiar pracy Administracji

Wreszcie, praca zawodowa Administracji ma wymiar wychowawczy, ponieważ urzeczywistniając ducha, przekazuje go w sposób najbardziej skuteczny poprzez stałe, konkretne działania. Ani duch, ani wartości przekazywane przez pracę Administracji nie ograniczają się do cnót: punktualności, porządku, wstrzemięźliwości czy dbałości o szczegóły. Wrażliwość na potrzeby współczesnych kobiet i mężczyzn skłania Administrację do wcielania w życie i promowania pozytywnych wartości współczesnego społeczeństwa, takich jak zrównoważony rozwój, równość, odpowiedzialność za środowisko, oszczędność, itd. Ponieważ każda autentycznie ludzka wartość jest także chrześcijańska, logiczne jest, że opieka nad ludźmi i domami w

ośrodkach Opus Dei obejmuje i ułatwia zajmowanie się kwestiami współczesnego świata.

Z tej perspektywy praca Administracji ma ogromny potencjał przemiany świata. Możemy powiedzieć, że w pewnym sensie poprzez projekcję swojej pracy Administracja przenosi czynnik kobiecy poza mury ośrodków Opus Dei do całego życia społecznego. Rzeczywiście poza wszelkimi kulturowo zmiennymi stereotypami, sposób działania, historycznie określany jako *kobiecy*, jest dziś szczególnie rozpoznawalny w stylu pracy, który przedkłada współpracę nad konkurencyjność, troskę nad wydajność, dbałość o ludzi nad zarządzanie rzeczami, konkret nad spekulację, wytrwałość nad błyskotliwość... Słynne wyliczenie przez św. Josemarię *cech kobiecych* w *Rozmowach* nr 87 rzuca światło na ten aspekt, nie wykluczając

oczywiście obecności tych cech u mężczyzn i ich przeciwieństw u kobiet.

3. Numerarie pomocnicze i numerarie w Administracji

Po zagłębieniu się w znaczenie wyrażenia *apostolstwo apostolstw* i wyjaśnieniu ważności pracy zawodowej, skupimy się teraz na tożsamości i misji numerarii pomocniczych oraz numerarii zajmujących się Administracją.

Wspólne życie numerarii i numerarii pomocniczych rozwija się harmonijnie^[30] tam, gdzie istnieje wzajemne uznanie, współpraca oraz głębokie i szczere zrozumienie specyfiki tego, co jest właściwe dla każdej z nich. Z drugiej strony, gdy tak nie jest, pojawiają się sytuacje, które utrudniają relacje. Trudności te wynikają niekiedy z hierarchicznego spojrzenia na Administrację, sztywnego i formalistycznego lub

przeciwnie, z powierzchownego, które nie docenia ludzkiej i nadprzyrodzonej głębi tej pracy stanowiącej wartość i siłę Administracji.

Wydaje się, że warto przyjrzeć się tej sprawie głębiej, aby lepiej rozeznąć w czym misja numerarii pomocniczych i numerarii pracujących w Administracji jest taka sama, a w czym się różni i jakie są konkretne przejawy tych różnic.

Tożsamość numerarii pomocniczych

Kiedy numeraria pomocnicza odkrywa swoje powołanie, rozumie, że Bóg wzywa ją do uświęcenia jej zwyczajnego życia, a jednocześnie jest powołana do opieki nad członkami Dzieła i do uczynienia z każdego ośrodka domu rodzinnego. Według słów obecnego Prałata: *Przez swoją pracę dbacie o życie w Dziele i*

służycie mu, czyniąc pojedynczą osobę centrum uwagi i priorytetem waszej pracy^[31]. Misja ta z pewnością dotyczy wszystkich wiernych Dzieła, ale w przypadku numerarii pomocniczych kształtuje, określa i konkretyzuje ich oddanie zawodowe, a jednocześnie służy jako bodziec i inspiracja dla wszystkich.

Obecna Sekretarz Centralna w następujący sposób wyraziła to w jednym z wywiadów: *W przypadku Opus Dei zarówno mężczyźni jak i kobiety są powołani do opieki nad domami Dzieła. Wszyscy są odpowiedzialni za czystość, porządek i różne zadania konieczne do tego, aby to miejsce można było uznać za prawdziwy dom. Bóg jednak chciał się zobowiązać, żeby nigdy nie zabrakło kogoś, kto z oddaniem matki i doskonałymi kompetencjami zawodowymi, tworzy i czuwa nad atmosferą rodzinną, dbając o to, by nikt nie był tylko anonimowy, ale był*

kimś kochanym, znanym w swoich upodobaniach i otoczonym opieką w swoich potrzebach. To jest szczególna misja, jaką Bóg pozostawił w rękach kobiet, które wybrały ten zawód^[32].

W Statucie czytamy, że *numerarie pomocnicze, z taką samą dyspozycyjnością jak pozostałe numerarie, poświęcają swoje życie głównie pracy fizycznej lub domowej, którą dobrowolnie podejmują jako własną pracę zawodową w ośrodkach Dzieła^[33]*. Choć wszystko w duchu Dzieła przemawia za równą godnością wszelkiej pracy, to jednak pewne uprzedzenia kulturowe dotyczące pracy fizycznej sprawiły, że samo to wyrażenie było przez niektórych uważane za przejaw dyskryminacji klasowej. Jest oczywiste, że nie taką wizję miał św. Josemaría, który zarówno w swoich wskazówkach praktycznych, jak i w swoim nauczaniu, zawsze

zdecydowanie przeciwstawiał się temu pogładowi^[34].

Właściwe może być także wyjaśnienie, które odzwierciedlałoby projekcję zawodową, jakiej życzył sobie Założyciel dla pracy Administracji, a w szczególności dla numerarii pomocniczych, i która znajduje wyraz w wielu jego tekstach. Jeden z przykładów stanowi List nr 36 dotyczący pracy Administracji. W nim św. Josemaría wskazuje między innymi na odpowiedzialność finansową, kontrolę wydatków, dostosowanie budżetu, doskonałość niczym w laboratorium, matczyną czułość, znajomość dietetyki, ciągłe uczenie się, unikanie improwizacji i monotonii, opiekę nad chorymi, kwalifikacje, specjalizację, poświęcenie czasu na formację...

Obecny Prałat w 14 punkcie Listu z 28 października 2020 r., zarysowuje

również zasięg tej pracy: Jak wiecie, nie chodzi tylko o wypełnianie szeregu zadań materialnych, które w różnym stopniu możemy i powinniśmy wykonywać wspólnymi siłami. Chodzi raczej o to, by te zadania przewidywać, organizować i koordynować w taki sposób, że skutkiem będzie właśnie ta rodzinna atmosfera, w której wszyscy będą czuć się jak w domu, serdecznie przyjęci, ważni, otoczeni troską, a jednocześnie odpowiedzialni. To właśnie, co zresztą ma ogromne znaczenie dla każdego człowieka, wpływa na charakter i atmosferę duchową całego Dzieła, wszystkich członków i każdego z nich z osobna.

Ponieważ powołanie numerarii pomocniczych jest od początku ukierunkowane na opiekę nad rodziną poprzez pracę w Administracji, przygotowanie zawodowe, które posiadają lub zdobywają, jest nastawione na lepsze

wypełnianie tej właśnie misji. Ich praca, jak każda praca, jest miejscem spotkania z Bogiem, osobistego rozwoju, spotkania z innymi i wkładu w dobro wspólne.

Aby ocenić zasięg misji tego specyficznego powołania, możemy przywołać słowa Ojca z listu z 28 października 2020 roku. Odnosząc się do misji swoich córek numerarii pomocniczych –którą nazywa *wspaniałą* – wskazuje, że musi ona *przemieniać ten świat, dziś tak pełen indywidualizmu i obojętności, w prawdziwy dom rodzinny. Wasza praca, wykonana z miłością, może dotrzeć do wszystkich środowisk. Budujecie świat bardziej ludzki i bardziej Boski, ponieważ nadajecie mu godność swoją pracą przemienioną w modlitwę, swoją miłością i profesjonalizmem, jaki wkładacie w troskę o osoby w ich integralności.*

Jeśli numeraria pomocnicza, zanim odkryła swoje powołanie do Dzieła, wykonywała inny zawód, logicznie rzecz biorąc, zachowuje jego mentalność, która wzbogaca jej sposób wykonywania pracy w Administracji i różne aspekty jej życia. Jednak, jak każda osoba, która zmienia zawód, stara się dokształcać i doskonalić sposób wykonywania nowej pracy. Jednocześnie, na ile pozwala jej na to troska o rodzinę i apostołstwo, jest na bieżąco ze swoim początkowym zawodem i rozwija inne umiejętności i pasje. Dotyczy to oczywiście również numerarii pracujących w Administracji.

Tak jak napisał Prałat w liście z 28 października 2020: *To coś wspaniałego, że wy, numerarie pomocnicze, pochodzicie ze wszystkich środowisk. W rzeczywistości niektóre kobiety mają wątpliwość co do tego, czy Bóg prosi je o bycie numerarią czy numerarią*

pomocniczą^[35]. Święty Josemaría przewidział to, co wydarzyło się lata po jego śmierci: o przyjęcie do Dzieła będą prosić numerarie pomocnicze z wykształceniem wyższym i kulturą oraz przygotowaniem podobnym do tego, które mają numerarie^[36]. Od lat jest to już rzeczywistością w wielu krajach^[37].

Coraz częściej zdarza się bowiem, że numerarie pomocnicze mają solidne przygotowanie zawodowe, które pozwala im przejąć zadania wykonywane od lat przez numerarie. Może to rodzić pytanie, czy w Administracji nadal istniałoby zapotrzebowanie na numerarie. Aby odpowiedzieć na nie zgodnie z duchem założycielskim, warto przyjrzeć się bliżej misji i tożsamości numerarii.

Misja numerarii w Administracji

Numerarie są powołane do szczególnej misji służby. Ta wyraźna myśl założyciela Opus Dei została wyrażona w §1 8 punktu Statutu: *[numerariusze] troszczą się o inicjatywy apostolskie właściwe Prałaturze, z wszystkich sił i z maksymalną dyspozycyjnością osobistą do pracy (...) i do uczestniczenia w tych inicjatywach apostolskich oraz do poświęcenia się formacji innych wiernych Prałatury.* W liście z 1957 r. wyjaśniał dalej: *W sercu Dzieła, numerariusze – powołani do szczególnej misji służby – potrafią być u stóp wszystkich braci i siostr, aby uczynić ich drogę świętości przyjemną, troszczyć się o wszystkie potrzeby duszy i ciała, pomóc im w trudnościach i umożliwić, poprzez swoją ofiarę, owocne apostolstwo wszystkich, pamiętając o słowach Pana: Lecz największy między wami*

*niech będzie jak najmłodszy, a
przełożony jak sługa! Któż bowiem
jest większy? Czy ten, kto siedzi za
stołem, czy ten, kto służy? Czyż nie
ten, kto siedzi za stołem? Otóż Ja
jestem pośród was jak ten, kto służy.
(Łk 22, 26-27)^[38]___.*

To wyjaśnienie może pomóc w
zrozumieniu kontekstu i znaczenia
wypowiedzi św. Josemaríi na temat
roli numerarii w Administracji, kiedy
mówi, że mają być one
pomocniczymi numerarii
pomocniczych^[39]___ . Obejmuje to
ułatwianie formacji i towarzyszenie
duchowe, aby numerarie
pomocnicze mogły wypełniać swoją
misję. Z drugiej strony
dyspozycyjność, która wynika z
oddania się w całkowitej wolności, z
jaką numerarie poświęcają się
zawodowo Administracji, podkreśla
godność tej pracy i eliminuje
wszelkie pozory klasowości w Dziele.

Jak w przypadku każdej pracy, wymagany jest określony rozwój zawodowy, na który należy poświęcić czas i zadbać o odpowiednie przygotowanie. Ponadto, w przypadku osób, które są odpowiedzialne za zarządzanie, obowiązkowym warunkiem jest rozwinięcie przez nie określonych kompetencji zawodowych, które pozwolą im mieć ogólną wizję zarządzania pracą, tworzyć zespół, wspierać formację i rozwój zawodowy osób pracujących w Administracji, itp. Można wręcz powiedzieć, że jest to jeden z aspektów ich misji jako bycia *pomocniczymi numerarii pomocniczych*^[40].

Do tej kwestii odnoszą się też bezpośrednio słowa św. Josemaríi *nie zostawiajcie ich samych*^[41]. W tym miejscu szczególnie ważne jest, aby nie interpretować tego wyrażenia w sposób paternalistyczny. Myśl św.

Josemaríi *nie zostawiajcie ich samych* nie oznacza wyręczania osoby w jej decyzjach, czy też uniemożliwiania jej ponoszenia odpowiedzialności. Wszystko to byłoby równoznaczne z ograniczeniem osób, podczas gdy każda formacja ma na celu właśnie wspieranie wzrostu. Aby zrozumieć znaczenie tych słów, trzeba mieć na uwadze cały cytat. Święty Josemaría podkreśla w nim konieczność – którą określa jako obowiązek sprawiedliwości – współpracy numerarii z numerariami pomocniczymi, zarówno w pracach manualnych, jak i w kierowaniu wykonaniem pracy^[42]. Czyli należy rozumieć słowa św. Josemaríi w ten sposób: *nie zostawiajcie ich samych w misji troski, która wyraża się przede wszystkim poprzez pracę*. Z drugiej strony, św. Josemaría podkreśla, że zawodowo oddają się Administracji te numerarie, *które mają do tego inklinacje, powołanie zawodowe i które pragną uświęcić tę pracę, a*

przez nią uświęcić siebie i pomóc innym stać się świętymi^[43]. Wynika z tego, że nie każda numeraria musi mieć kwalifikacje do bycia Administratorką. Uzupełniają to inne słowa Założyciela, które również podkreślają wartość formacyjną Administracji dla wszystkich numerarii, nawet jeśli nie poświęcają się tej pracy zawodowo: *Jest właściwe, aby wszystkie moje córki numerarie przeszły przez tę pracę. Później ci, którzy mają szczególne cechy, poświęcą się specjalnie tej działalności, ale zawsze będą uczyć się wszystkie, ponieważ wszystkie potrzebujecie tej formacji*^[44].

Dlatego wydaje się ważne podkreślić, że numerarie – jako osoby odpowiedzialne za formację, zwłaszcza jeśli zajmują się bezpośrednio formacją numerarii pomocniczych – muszą bardzo dobrze rozumieć ich powołanie i dostrzegać wymiar formacyjny

Administracji. Tylko w ten sposób będą mogły wspierać i wzmacniać tożsamość i misję numerarii pomocniczych.

Z tego, co wyżej zostało powiedziane, wynikają następujące wnioski:

1. Administracja będąc pracą apostołską wymaga obecności, zarządzania i formacyjnego prowadzenia przez numerarie. Numerarie powinny spełniać warunki potrzebne do formacji i zarządzania oraz mieć kompetencje zawodowe potrzebne do pracy w Administracji.
2. Nie wyklucza to obecności w Administracji innych numerarii, które nie będą brać na siebie odpowiedzialności zarządzania tą pracą. Może to być spowodowane tym, że są na początku swojej formacji zawodowej, która wymaga

okresu szkolenia, że nie mają specjalnych predyspozycji do kierowania tą pracą, albo są to osoby, które potrzebują przerwy od tych obowiązków, itp.

3. Dlatego też w Administracji posiadającej kilka sekcji możliwe jest, że zespół, który składa się z numerarii pomocniczych, numerarii lub innych pracowników może być kierowany zarówno przez numerarię, jak i numerarię pomocniczą. W niektórych przypadkach już tak się dzieje. Ostatecznie kierować daną sekcją będzie osoba, która ma do tego najlepsze kwalifikacje.

Po pogłębieniu i poszerzeniu horyzontów, być może staje się bardziej zrozumiałe, że specyficzną misją numerarii są zadania związane z formacją i zarządzaniem, oraz że numerarie pomocnicze współpracują

z numerariami we wszystkich przedsięwzięciach apostolskich Dzieła.

Wnioski

Do tej pory staraliśmy się przedstawić zarys pojęciowy, który umożliwiłby lepsze zrozumienie rzeczywistości Administracji w jej istocie i aktualności, widzianej z perspektywy założycielskiej. To rozwinięcie pojęć prowadzi do wyróżnienia kilku kwestii wyznaczających ramy referencyjne, w których toczyła się ta refleksja:

1. Po rozpoczęciu studium badawczego nad Administracją okazało się, że niekiedy w samej Prałaturze istnieje ograniczone zrozumienie tej rzeczywistości, co utrudnia stawianie czoła aktualnym pytaniom i

wyzwaniom. W każdym razie konieczne jest rozwijanie szerokiego i głębokiego zrozumienia, które pozwoli nam udzielać właściwych odpowiedzi.

2. Święty Josemaría w swojej wizji Administracji ukazuje rzeczywistość, która została zaplanowana przez Boga i powołana do tego, aby objawić się w sposób odpowiadający jej czasom. W tym celu trzeba umieć rozróżnić w tekstach Założyciela to, co odnosi się do ducha od przykładów, które ukazują jedynie kontekst historyczny. Uświadomienie sobie, że *aggiornamento* oznacza przede wszystkim właśnie to: wierność^[45] i że treść wciąż się zmienia^[46], jest kluczem do stawienia czoła wyzwaniom wciąż zmieniającego się świata, w którym czeka na nas Bóg: *Tak*

bowiem, jak tożsamość osoby pozostaje ta sama w różnych fazach rozwoju: dzieciństwie, dorastaniu, dojrzałości...; tak też w naszym rozwoju istnieje ewolucja. W przeciwnym razie bylibyśmy czymś martwym. Rdzeń, istota, duch pozostają niezmiennie, ale sposoby mówienia i działania ewoluują, zawsze stare i nowe, zawsze święte. A waszą misją jest dopilnowanie, aby żaden wagon nie zjechał nigdy na złe tory^[47].

3. Siłą napędową Dzieła nie jesteśmy my, lecz sam Bóg, który przemawia do nas w świecie i poprzez świat^[48].
4. Administracja jest powołana, aby w duchu przekazanym przez św. Josemarię oświecać rzeczywistość swoich czasów. Uczyni to w takim stopniu, w jakim pogłębi swoje rozumienie konsekwencji czegoś tak

fundamentalnego, jak
uświęcenie pracy.

5. Osoby zatrudnione w
Administracji, tak samo jak
inni, kształtują swoją pozycję w
społeczeństwie poprzez swoją
pracę zawodową wykonywaną
z pasją, ciągle kształcenie,
inicjatywę i kreatywność.
6. Administracja, aby wypełnić
swoją specyficzną misję zgodną
z wizją św. Josemaríi (być
apostolstwem apostolstw), musi
być w kontakcie ze światem
poprzez aspekt pracy. Nie może
stać się rzeczywistością mającą
punkt odniesienia tylko w sobie,
wyrwaną z kontekstu. Praca na
tyle na ile umiejscawia nas w
świecie, niesie ze sobą żywy
dialog z rzeczywistością
naszych czasów i zakorzenia
nas w obecnej rzeczywistości.
Administracja aktualna
(nowoczesna; *aggiornata*, jak
lubił mawiać św. Josemaría,

używając włoskiego słowa),
pozwala osobom Dzieła, które
żyją w ośrodkach, być *na czasie*
(*aggiornate*).

7. Z tej perspektywy praca
Administracji ma ogromny
potencjał przekształcania
świata. W porządku
nadprzyrodzonym – ze względu
na nieustanną modlitwę i w
porządku ludzkim – ponieważ
wprowadza do życia
społecznego czynnik kobiecy
jako czynnik humanizujący
wbrew logice panowania,
konfrontacji, wydajności jako
najwyższej normy,
indywidualizmu, sukcesu za
wszelką cenę czy duszącego
materializmu.
8. Właściwe zrozumienie
wyrażenia *apostolstwo*
apostolstw jako osi apostołskiej
dla całego Dzieła jest kluczem
do zrozumienia tożsamości

numerarii pomocniczych i misji numerarii w Administracji.

9. Administracja jest w Dziele niezbędna dla jego trwałości, rozumianej jako cnota podtrzymywania ducha – zwłaszcza rodziny, jedności i separacji – w sposób, który przyczynia się do tego, że członkowie Dzieła są wierni powołaniu i misji oraz do dobrego materialnego zarządzania zasobami bez narażania na szkody w przyszłości.
10. Pewne zachowania (struktury, style przywództwa, itd.) zrozumiałe w danym czasie i utrzymywane niezmiennie dłużej niż było to rozsądne mogły być później przyczyną, w niektórych przypadkach, braku zrozumienia właściwej tożsamości Administracji. Te inercje można przewyciężyć jedynie poprzez powrót do

ducha założycielskiego. Dlatego obowiązkiem każdego pokolenia członków Dzieła jest nadawanie słowem i czynem kształtu stylowi pracy i narracji, które ukażą rzeczywistość Administracji dokładnie taką jaką widział ją św. Josemaría.

Propozycja definicji Administracji

Powyższe refleksje pozwalają nam powrócić do punktu wyjścia czyli opracowania definicji Administracji w ujęciu współczesnym, która odzwierciedlałaby jej tożsamość zgodnie z wizją św. Josemaríi, rzucałaby światło na wyzwania, przed którymi stoi, wskazywałaby sposoby rozwiązywania aktualnych problemów oraz uwalniałaby zawarty w niej potencjał formacyjny i apostołski. Jako możliwą definicję proponujemy następującą:

Administracja jest apostołstwem Opus Dei prowadzonym przez kobiety w sposób profesjonalny i ekonomicznie zrównoważony. Jest pracą niezbędną do przekazywania wiernym Dzieła i tym, którzy mają styczność z jego działalnością apostołską ducha rodziny i uświęcania zwyczajnych okoliczności głęboko zakorzenionych w Ewangelii, które sprawiają, że ośrodki Dzieła stają się prawdziwymi domami i dodają żywotności całej pracy, jaką wierni Opus Dei wykonują na świecie.

Jest to synteza, do której zrozumienia potrzebne są ramy pojęciowe, które zostały zaprezentowane w tym dokumencie.

Krótko mówiąc, kiedy Administracja odzwierciedla swoją naturę i misję, a przedstawione wyżej aspekty harmonijnie się z tym łączą, widoczny jest rozwój pracy apostołskiej Prałatury.

[1] W rezultacie dokument zawiera wkład różnych perspektyw dyscyplinarnych: historii, filozofii, socjologii, teologii i komunikacji, jak również perspektywę osób pracujących zawodowo w Administracji i na stanowiskach kierowniczych w Prałaturze.

[2] Jak w każdym domu, osoby mieszkające w ośrodkach Dzieła potrzebują opieki, która przyczyni się do stworzenia rodzinnej atmosfery, właściwej dla formacyjnego i apostołskiego zadania realizowanego przez Prałaturę. Termin *Administracja*, w sensie ogólnym i pisany wielką literą, odnosi się do tej pracy i do ludzi, którzy ją wykonują. Aby odnieść się do konkretnych osiągnięć, do poszczególnych administracji, używa się małych liter. Dla krótkiego opisu narodzin i ewolucji tej rzeczywistości

por. *Administración de la Residencia de la Moncloa* [Administracji akademika Moncloa], w: *Diccionario de San Josemaría Escrivá de Balaguer* [Słownik św. Josemarii Escriva de Balaguer], Editorial Monte Carmelo, Burgos, 2013.

[3] Inmaculada Alva – Mercedes Montero, *El hecho inesperado*, Rialp, Madryt, 2021, s. 47.

[4] Por. Św. Josemaría, List 36 [*Verba Domini*], 29 VII 1965 r.

[5] Z punktu widzenia czysto instrumentalnego podejścia do Administracji, rozsądne byłoby nie tylko zaproponowanie alternatywnych rozwiązań w zakresie zwykłego zarządzania ośrodkami, ale także zaproponowanie bardziej bezpośredniego zaangażowania w te zadania mieszkańców ośrodków, zarówno kobiet jak i mężczyzn, także jako części ich formacji, aż do

zakwestionowania samej potrzeby istnienia Administracji; to samo instrumentalne podejście, ze względu na niewystarczającą liczbę numerarii i numerarii pomocniczych w niektórych miejscach mogłoby doprowadzić do rozważenia całkowitego outsourcingu tych usług, pozostawiając je w rękach osób trzecich, tak aby numerarie i numerarie pomocnicze mogły poświęcić się innym zadaniom. Inną konsekwencją jest postrzeganie rozwoju technologii, która ułatwia organizację i wykonywanie pracy związanej z opieką, przede wszystkim jako szansy, żeby numerarie i numerarie pomocnicze, tak samo, jak wiele matek rodzin, mogły łączyć pracę w domu z pracą zawodową. Spojrzenie instrumentalne tłumaczy również to, że ze względu na dobre przygotowanie zawodowe numerarii pomocniczych i w niektórych przypadkach, brak numerarii

przygotowanych, żeby kierować i wykonywać prace w Administracji, pojawia się pytanie, czy administratorki są potrzebne.

[6] *Praca Administracji musi być kochana, ponieważ jest ona jakby kręgosłupem wszystkich działań apostolskich* Dzieła, w: św. Josemaría, *List 36*, 29 VII 1965, nr II.

[7] Św. Josemaría, *List 36*, 29 VII 1965, nr 9.

[8] Odnosimy się do pracy św. Michała, św. Gabriela, św. Rafała oraz do Stowarzyszenia Kapłańskiego Świętego Krzyża; Administracja ma wpływ na wszystkie te prace oraz na apostołstwo opinii publicznej. Znacząca jest wzmianka we wstępie do wydania krytycznego tomu *En el dialogo con el Señor [W dialogu z Panem]* kiedy wyjaśnia się powstanie pism *Crónica* i *Noticias*. Czytamy tam: *W 1949 r. św. Josemaría napisał*

długą listę – siedem kartek zapisanych ręcznie – inicjatyw, które zamierzał zapoczątkować. Kroki zmierzające do uzyskania ostatecznego zatwierdzenia Opus Dei przez Stolicę Apostolską były w toku i na dobrej drodze – miało to nastąpić w połowie 1950 roku – i założyciel myślał już o dalszej pracy i zadaniach do podjęcia. Wśród nich, pod hasłem „Publikacje”, znalazły się: m.in.:

- ogólna publikacja wewnętrzna
- Po jednej dla każdej z prac, powielane: św. Michał, św. Gabriel, św. Rafał, z wiadomościami, konspektami kręgów zawodowych, tematami doktrynalnymi i praktycznymi. Jeden arkusz specjalnie dla Administracji
- listy rodzinne: kwartalnik (...).

Lista jest kontynuowana, ale przyciąga uwagę miejsce, w którym znajduje się strona dla Administracji:

razem z innymi gałęziami apostolskimi, a nie w oddzielnej sekcji, lub w *wiadomościach rodzinnych*. W: Św. Josemaría, *En el dialogo con el Señor. Textos de la predicacion oral*. Dzieła zebrane V/I. Wydanie krytyczno-historyczne opracowane przez: Luis Cano y Francesc Castells, Rialp, Madryt, 2017, s. 31.

[9] Św. Josemaría, *List* nr. 6, 11 III 1940, nr 31.

[10] Św. Josemaría, *Instrukcja*, 8 XII 1941, nr 80.

[11] Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu*, część 1, rozdział 6: *Uczniowie*, str. 147, Wydawnictwo M, Kraków 2007 r.

[12] W Ewangelii św. Łukasz podaje (Łk 8, 10), że Jezusowi, który razem z Dwunastoma był w drodze i głosił Ewangelię, towarzyszyły także kobiety. Wymienia trzy imiona, po

czym dodaje: i wiele innych, które im usługiwały, [udzielając] ze swego mienia (Łk 8, 3). Różnica pomiędzy dwunastoma uczniami i uczennicami jest oczywista: zadania tych dwu grup są zupełnie różne. Łukasz wyraźnie jednak daje do zrozumienia – co zresztą na różny sposób uwidacznia się również w innych Ewangeliach – że te liczne kobiety należały do ściślejszej wspólnoty wierzących i że ich towarzyszenie Jezusowi było konstytutywnym czynnikiem powstania tej grupy. W sposób szczególnie wymowny miało się to przejawiać pod Krzyżem i przy Zmartwychwstaniu, w: idem, s. 156

[¹³] Katechizm Kościoła Katolickiego, nr 764.

[¹⁴] Inmaculada Alva – Mercedes Montero, *El hecho inesperado* [Niespodziewane wydarzenie], Rialp, Madrid, 2021, s. 44-47 (*Nacimiento y*

desarrollo de la Administración de los centros).

[¹⁵] *Statuta*, nr 8, § 2: *Las Numerarias atienden además la administración familiar o cuidado doméstico de todos los Centros de la Prelatura.*

[Numerarie zajmują się również administracją rodzinną lub dbaniem o dom we wszystkich ośrodkach Prałatury].

[¹⁶] Franciszek, Adhortacja apost. *Evangelii gaudium*, nr 24: *Kościół «wyruszający w drogę» stanowi wspólnotę misyjną uczniów, którzy przejmują inicjatywę, włączają się, towarzyszą, przynoszą owoc i świętują.*

[¹⁷] Św. Josemaría, *List nr 36*, 29 VII 1965, nr 16.

[¹⁸] Św. Jan Paweł II, Enc. *Ecclesia de Eucharistia*, nr 1.

[19] Św. Jan Paweł II, Bulla *Ut sit: Kościół z wielką nadzieją kieruje swoją macierzyńską troskę i myśl na Opus Dei (Dzieło Boże)*, które, pod wpływem natchnienia Bożego, założył w Madrycie w dniu 2 października 1928 roku Sługa Boży Josemaría Escrivá de Balaguer, aby się stało mocnym i skutecznym narzędziem zbawczego posłannictwa Kościoła dla życia świata. https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/konstytucje/ut_sit_28111982.html

[20] Św. Josemaría, *List* nr 36, 29 VII 1965, nr 18.

[21] Por. np. Fernando Ocáriz, *List pasterski*, 28 X 2020, nr 2-7.

[22] Por. Statuta, nr 4, § 3. *En ambas Secciones del Opus Dei por igual, es decir la de hombres y la de mujeres, hay la misma unidad de vocación, de espíritu, de fin y de régimen, aunque cada Sección tenga sus propios apostolados.* [W obu Sekcjach Opus

Dei, zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet, istnieje ta sama jedność powołania, ducha, celu i zasad, chociaż każda Sekcja ma swoje własną pracę apostołską].

[23] — Interesujące jest to, że w grupie świętych kobiet jest stały załączek matek: matka Jezusa, Salome (matka Jakuba i Jana), Maria od Kleofasa (matka drugiego Jakuba).

Analogicznie, poprzez Administrację, Bóg ukazuje i ofiarowuje nam *macierzyństwo* w Dziele, które służy jako bodziec dla ośrodków i innych domów ludzi Dzieła.

[24] — Por. Rafael Alvira, *El lugar al que se vuelve. Reflexiones sobre la familia* [Miejsce, do którego się wraca. Refleksje na temat rodziny], EUNSA, Pampeluna, 2014.

[25] — Fernando Ocáriz, List pasterski 28 X 2020, nr 11.

^[26] *Wasze powołanie ludzkie jest częścią, i to ważną, waszego powołania Bożego. To jest powód, dla którego musicie się uświęcać, przyczyniając się jednocześnie do uświęcenia innych, podobnych wam, właśnie poprzez uświęcanie swojej pracy i swojego środowiska: tej pracy umysłowej czy fizycznej, która wypełnia wasze dni, która nadaje szczególny kształt waszej ludzkiej osobowości, która jest waszym sposobem bycia w świecie; tego domu, tej rodziny i tego narodu, w którym się urodziliście i który miłujecie, w: Św. Josemaría, To Chrystus Przechodzi, nr 46.*

^[27] Istotnie, powołanie Boże samo w sobie nie daje człowiekowi pozycji w świecie. Powołanie daje nam światło, siłę, aby skupić się na naszej sytuacji w społeczeństwie i rozwijać profesjonalne zaangażowanie, w którym możemy realizować naszą misję apostolską.

[28] Św. Josemaría, *List z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa*, 28 I 1975. Św. Josemaría wielokrotnie używał tego zwrotu w swoich kazaniach i pismach.

[29] Jednym z wielu przykładów jest Gloria Gandiaga, pierwsza numeraria pomocnicza z Bilbao, która w 1970 r. zdobyła Krajową Nagrodę Kucharską. Napisała książkę kucharską z przedmową Pedro Subijana (szefa kuchni nagrodzonego trzema gwiazdkami Michelin), który docenił prestiż zawodowy Glorii i jej poziom ludzki.

[30] Używamy terminu *wspólne życie* odnosząc się zarówno do administracji, gdzie pracują razem numerarie i numerarie pomocnicze oraz do ośrodków Dzieła, w których dzielą one życie rodzinne.

[31] Fernando Ocáriz, *List pasterski*, 28 X 2020, nr 15.

[32] Słowa Isabel Sánchez, w: Álvaro Sánchez León, *En la tierra como en el cielo* [Na ziemi jak i w niebie], Rialp, Madryt, 2018, s. 136.

[33] *Statuta*, nr 9.

[34] Co więcej, od kilku obserwuje się tendencję nadawania nowej wartości niektórym pracom fizycznym. Por. np.: Michael Crawford, *The Case for Working with Your Hands*, Viking, New York, 2009; Richard Sennet, *The craftsman*, Yale University Press, New Haven, 2008.

[35] Fernando Ocariz, *List pasterski*, 28 X 2020, nr 16.

[36] Błogosławiony Alvaro del Portillo w 1982 r. przypomniał niektóre idee Założyciela z okresu poprzedzającego jego śmierć: św. Josemaría powiedział (słowa nie są dosłowne), że *jeśli, z powodu rozwoju kraju, staje się powszechne, że prawie wszystkie kobiety uzyskują dyplom*

zawodowy lub uniwersytecki, logicznie rzecz biorąc, będą absolwentki uniwersytetów i doktorzy, które będą numerariami pomocniczymi Opus Dei: i znajdą w tym boskim powołaniu szczęście i zaszczyt swojego życia (notatka (17/82), AGP, Q.1. .3, plik 08, folder 53).

[37] José Luis González Gullón - John F. Coverdale, *Historia del Opus Dei* [Historia Opus Dei], Rialp, Madryt, 2021, s. 560-561.

[38] Św. Josemaría. *List* nr 27, 29 IX 1957, n 8.

[39] *De modo que las otras Numerarias son también de hecho auxiliares de las Auxiliares* (Św. Josemaría, *List* nr 36, 29 VI 1965, nr 25).

[40] *Nieustannie uczę, że inne numerarie muszą potrafić służyć numerariom pomocniczym. (...) W ten sposób są one wspaniałymi*

narzędziami: mogą przeglądać się w zwierciadle waszego postępowania i odbijać światło, które możecie i powinniście dawać. (...) Jak Pan służył swoim uczniom, tak i wy musicie służyć numerariom pomocniczym, w: Św. Josemaría, List nr 36, 29 VII 1965, nr 30.

[41] Tamże.

[42] *Nigdy nie zostawiajcie ich samych: byłoby to sprzeczne z naszym duchem. I nie jest to przejaw nieufności, ale dowód miłości i obowiązek sprawiedliwości, ponieważ mają prawo stale odczuwać ciepło waszej pracy fizycznej; prawo do tego, abyście im pomagały i aby być przez was prowadzone, w: Św. Josemaría, List nr 36, 29 VII 1965, nr 30.*

[43] Św. Josemaría, *List nr 36*, 29 VI 1965, nr 18.

[44] Tamże.

[45] Por. Rozmowy z *Prałatem Escrivá*, Księgarnia Świętego Jacka, Katowice, 1993, nr 1.

[46] Por. Fernando Inciarte, *Cultura y verdad* [Kultura i prawda], EUNSA, Pampeluna, 2015, s. 250-251.

[47] Św. Josemaría, *List* nr 27, 29 IX 1957, nr 27.

[48] Por. Paula Hermida Romero, Fernando Ocáriz, *Cristianos en la sociedad del siglo XXI: conversación con Monseñor Fernando Ocáriz, Prelado del Opus Dei*, Ediciones Cristiandad, Madrid, 2020, nr 25: *Nie możemy zapominać, że –nie pomijając problemów danej epoki – Bóg jest Panem Historii; to On dał nam ten świat, abyśmy się nim opiekowali i kierowali ku Jego chwale, pozostawił go nam jako dziedzictwo i liczy na nasz wysiłek, aby każdego dnia czynić go lepszym. Św. Josemaría wyjaśnia to następująco: Miłość chrześcijańska nie jest niczym*

abstrakcyjnym, oznacza oddanie realne i całkowite w służbę Bogu i wszystkim ludziom; Bogu, który mówi do nas w ciszy modlitwy i w gwarze świata; ludziom, których istnienie splata się z naszym. (Rozmowy z prałatem Escrivá, nr 62). Por. również Uczestniczyć w odnowie świata [<https://opusdei.org/pl-pl/article/uczestniczyc-w-odnowie-swiatek/>].

.....

pdf | dokument generowany
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/refleksje-na-temat-administracji-bogactwo-i-perspektywy/>
(14-02-2026)